

7. 10. - doc. PaedDr. Hana Horáková, CSc., Filozofická fakulta Univerzita Palackého

Africká studia v 21. století: historie, vývoj, perspektivy

Přednáška popíše hlavní mezníky vývoje československé, resp. české afrikanistiky v kontextu střední a západní Evropy. Zaměří se na nejvýznamnější trendy současnosti a pokusí se naznačit budoucí vývoj tohoto akademického oboru v ČR. V centru zájmu bude nejen otázka institucionalizace afrikanistiky/afrických studií včetně oborových specializací, ale i diskuse nad aktuálními tematickými okruhy, které přitahují pozornost badatelů o Africe.

Přednáška se pokusí zodpovědět tyto otázky: Jaký je rozdíl mezi afrikanistikou a africkými studiemi? Můžeme hovořit v kontextu současné české akademické praxe o afrikanistice? Jak je studium Afriky v ČR koncipováno a kam směřuje? Jakým nástrahám a výzvám čelí? Existuje souvislost mezi reprezentací Afriky ve veřejném a politickém diskurzu a tematickým zaměřením jednotlivých výzkumů? A konečně, jak si stojí afrikanistika/africká studia v kontextu střední a západní Evropy?

14. 10. - Andrea Filipi, MSc. – University of Cambridge

Násilí a nenásilí v politických střetech v Africe

Zatímco starší generace si Afriku spojí spíše s opakujícími se ozbrojenými konflikty, zejména vnitřními, při sledování zpráv v tomto tisíciletí se naopak zdá, jako by se na africkém kontinentu roztrhl pytel s demonstracemi, povstáními, nenásilnými státními převraty a revolucemi. Od tzv. Arabského jara přes protesty v Senegal, Burkině Faso, Zimbabwe a v neposlední řadě v Súdánu se celým kontinentem šíří zdánlivě nezadržitelná vlna veřejné politické angažovanosti řadového obyvatelstva, která si ke svým “úspěchům” může přičítat pád nejednoho autokratického a dlouho zdánlivě neohrožitelného vládce. V této přednášce a semináři se zamyslíme nad rozdíly mezi násilnou a nenásilnou politikou a nad tím, proč v některých obdobích převažuje jedna nebo druhá (či zda se vůbec jedná o smysluplné rozdělení). Dále budeme hovořit o tom, zda se “africký protest” zásadně liší od podobného fenoménu na jiných kontinentech a v neposlední řadě kriticky posoudíme, do jaké míry politika nenásilných “prodemokratických” protestů přispěla k demokratizaci.

21. 10. - Mgr. Lenka Philippová - Filozofická fakulta Univerzita Karlova

Panafrikanismus

Přednáška seznamuje s panafrikanismem jako kulturním a politickým hnutím, představí hlavní aktéry a podoby, kterých během svého vývoje nabýval v Africe a africké diaspoře – od prvních formulací panafrické myšlenky v diaspoře v USA a Karibiku koncem 19. století, k panafrickým

kongresům, které vyvrcholily založením Organizace africké jednoty (1963), až po znovuoživení panafricanismu v Africké unii (2002) a jeho podoby v současnosti.

4. 11. - Albert Kasanda, Ph.D. - Filozofický ústav AV ČR

African Civil Society and Political Order. Case studies: Civic platforms Balai-citoyen (Burkina Faso) and Lucha (DR Congo)

11. 11. - PhDr. Jan Koura, Ph.D. a Mgr. Mikuláš Pešta, Ph.D. - Filozofická fakulta Univerzita Karlova

Československo a studená válka v Africe

Afrika patřila mezi oblasti, do jejichž vývoje výrazně zasáhla studená válka a velmocenské soupeření mezi Spojenými státy a Sovětským svazem. Dekolonizační proces ale nepřitahoval pozornost pouze těchto dvou supervelmocí, ale také dalších zemí, které aktivně vstupovaly do záležitostí Afriky. Zatímco dosavadní výzkumy se až na několik málo výjimek zaměřovaly především na státy Západu, díky zpřístupnění archivů bývalých socialistických zemí se naskytla příležitost reinterpretovat průběh a dopady studené války v Africe také z perspektivy těchto států. Mezi nejaktivnější socialistické země v Africe patřilo Československo, které zasahovalo do vnitřního vývoje (post)koloniálních zemí, a to nejen v rovině politické či hospodářské, ale také kulturní, ideologické nebo bezpečnostní. Cílem semináře je zhodnotit dosavadní výzkum na toto téma a nastítnit další perspektivy výzkumu československých aktivit v Africe, přičemž nebudou opomenuty nejnovější metodologické přístupy ve studiu studené války.

18. 11. - prof. Markéta Křížová, Ph.D. - Filozofická fakulta Univerzita Karlova

Otroctví jako problém (nejen) afrických dějin

25. 11. - Mgr. Vojtěch Šmolík - Filozofická fakulta Univerzita Hradec Králové

Kdo ovládá africkou politiku?

2. 12. - Mgr. Josef Kučera - Přírodovědecká fakulta Ostravská univerzita

Kritická geopolitika a Afrika aneb politické mapy lžou a my vidíme, co čekáme, že uvidíme

Afrika je pro nás kontinent často poměrně neuchopitelný, což je dáno nejen jeho rozmanitostí, ale i naší neschopností ho vnímat v jeho různorodosti. Evropské rámování debaty jako hrobu bílého muže, černého kontinentu nebo zhroucených afrických států nám debatu spíše zamlžují,

než osvětlují. Přednáška se věnuje percepci Afriky v geopolitickém kontextu od jeho osidlování Evropany na konci 19. století až po současnost.

9. 12. - blok ČZU

16. 12. - blok ČZU

6. 1. - Mgr. Vít Zdrálek, Ph.D. - Filozofická fakulta Univerzita Karlova

Tvorba elektronické taneční hudby v jihoafrických townshipech

Kde se vzala v Jihoafrické republice elektronická taneční hudba? Jak zní? O čem její obrovská popularita vypovídá? Kdo, kde a jak ji tvoří? Znamená využívání digitálních technologií automaticky její snadné šíření a propojení se světem? Co znamená tvořit elektronickou taneční hudbu off-line? Těchto a jiných otázek se dotkne přednáška založená na vlastním hudebně-etnografickém výzkumu přednášejícího, jejíž součástí budou fotografie a audio a video záznamy přímo z terénu.